

Styresak

Dato dok.: 09.02.2021
Møtedato: 17.02.2021
Vår ref.: 19/14967-25

Administrerende direktør

Postadresse: 1478 LØRENSKOG
Telefon: +47 67 96 00 00

Sak 07/21 Rullering av økonomisk langtidsplan 2022-25

Økonomisk langtidsplan (ØLP) er første trinn i budsjettprosessen for 2022, og beskriver foretakets forventede rammer knyttet til kapasitet, aktivitet, driftsøkonomi og investeringer de neste fire årene. I denne saken redegjøres det for prosessen for rullering av ØLP for perioden 2022-25 (41).

Sammendrag

De viktigste utfordringene for pasientbehandlingen de neste årene vil være å ha tilstrekkelig kapasitet til en økende pasienttilstrømming. Befolkningen i opptaksområdet er forventet å vokse med 2,6 % i planperioden 2022-25. For å øke kapasiteten på kort og lang sikt er det igangsatt en rekke planer og tiltak. Det planlegges større bygningsmessige prosjekter for å samle mye av den medisinske kreftbehandlingen i et nytt kreft- og somatikkbygg med diagnostikk, utredning, behandling, forskning og stråleterapi. Spesialiserte funksjoner innen psykisk helsevern skal samlokaliseres i et nytt psykiatribygg. Arealer i Nye nord og hovedbygget skal prioriteres og bygges om til pasientbehandling gjennom rokader.

For å kunne realisere den ønskede utviklingen må Akershus universitetssykehus skape årlige overskudd til nødvendige investeringer i eksisterende bygg og anlegg, medisinsk teknisk utstyr og annet utstyr (IKT), samt til nyinvesteringer i kreft- og somatikkbygg, psykiatribygg med videre. I tillegg vil utvikling av tematiske sentra for eldremedisin, kreft, psykisk helsevern og utvidet diagnostisk tilbud kreve omstillinger av dagens løpende drift.

Det er foreløpig planlagt med overføring av bydelene Alna, Grorud og Stovner til Oslo universitetssykehus fra 2031 og 2036. Dette vil bety at vel 20 % av opptaksområdet bortfaller, og dermed også betydelige inntekter. Det er rimelig å forvente at det vi ta noe tid å tilpasse kostnadsnivået til et betydelig lavere inntektsgrunnlag. Overskuddet vil dermed være lavere i årene etter utfasing av bydelene.

Resultatforventningene fremover må baseres på en nøktern underliggende drift, noe som innebærer en kostnadsvekst noe lavere enn veksten i inntekter. Det videre arbeidet med økonomisk langtidsplan vil konkretisere både overskuddsmål og omstillingsbehov for å realisere ønsket utvikling.

Helse Sør-Øst har stilt som krav at helseforetakenes innspill til økonomisk langtidsplan 2022-25 skal styrebehandles senest 31. mai 2021. Samtidig har Helse Sør-Øst bedt foretakene om å rapportere sin økonomiske langtidsplan innen 19. april. Akershus universitetssykehus vil

derfor rapportere sin foreløpige økonomiske langtidsplan innen nevnte frist, med forbehold om styrets behandling. Foretakets innspill til økonomisk langtidsplan vil oversendes Helse Sør-Øst etter behandling i styremøtet 20. april.

Innspill fra alle helseforetak vil sammenstilles av Helse Sør-Øst, og etter dialog med helseforetakene vil det fremlegges en regional ØLP for styret i det regionale foretaket på møtet 17. juni. På bakgrunn av tilbakemeldinger fra Helse Sør-Øst til helseforetakenes innspill til økonomisk langtidsplan, vil styret ved Akershus universitetssykehus få fremlagt en sak om endelig økonomisk langtidsplan for perioden 2022-25 på sitt styremøte i september.

Administrerende direktørs innstilling til vedtak:

Styret tar saken til orientering, og ber administrerende direktør fremlegge foretakets innspill til økonomisk langtidsplan til behandling i styremøtet 20. april.

Øystein Mæland
Administrerende direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent

INNLEDNING

Økonomisk langtidsplan utgjør en konkretisering og konsekvensvurdering av ønsket utvikling av foretaket i forhold til de foreliggende økonomiske rammebetingelser. Hensikten er å planlegge for ønsket utvikling gjennom prioriteringer i tråd med målsettingene i Utviklingsplanen, og økonomisk langtidsplan 2022-25 representerer de fire første årene av perioden frem mot 2035.

For å kunne realisere den ønskede utviklingen må Akershus universitetssykehus skape årlige overskudd til nødvendige investeringer i eksisterende bygg og anlegg, medisinsk teknisk utstyr og annet utstyr (IKT), samt til nyinvesteringer i strålebygg, psykiatribygg med videre. I tillegg vil utvikling av tematiske sentra for eldremedisin, kreft, psykisk helsevern og utvidet diagnostisk tilbud kreve omstillinger av dagens løpende drift.

Økonomisk langtidsplan er første trinn i plan- og budsjettprosessen for 2022 og beskriver foretakets forventede rammer knyttet til kapasitet, aktivitet, driftsøkonomi og investeringer de neste fire årene.

Foretakets innspill til økonomisk langtidsplan 2021-24 vil sendes Helse Sør-Øst i henhold til fristen 19.april, med forbehold om styrets behandling. Foretakets innspill vil være grunnlaget i dialogen med eier om rammebetingelsene for kommende 4-års periode.

I denne saken redegjøres det for prosessen for rullering av ØLP for perioden 2022-22.

BEFOLKNINGSVEKST OG KAPASITET 2022-25 (41)

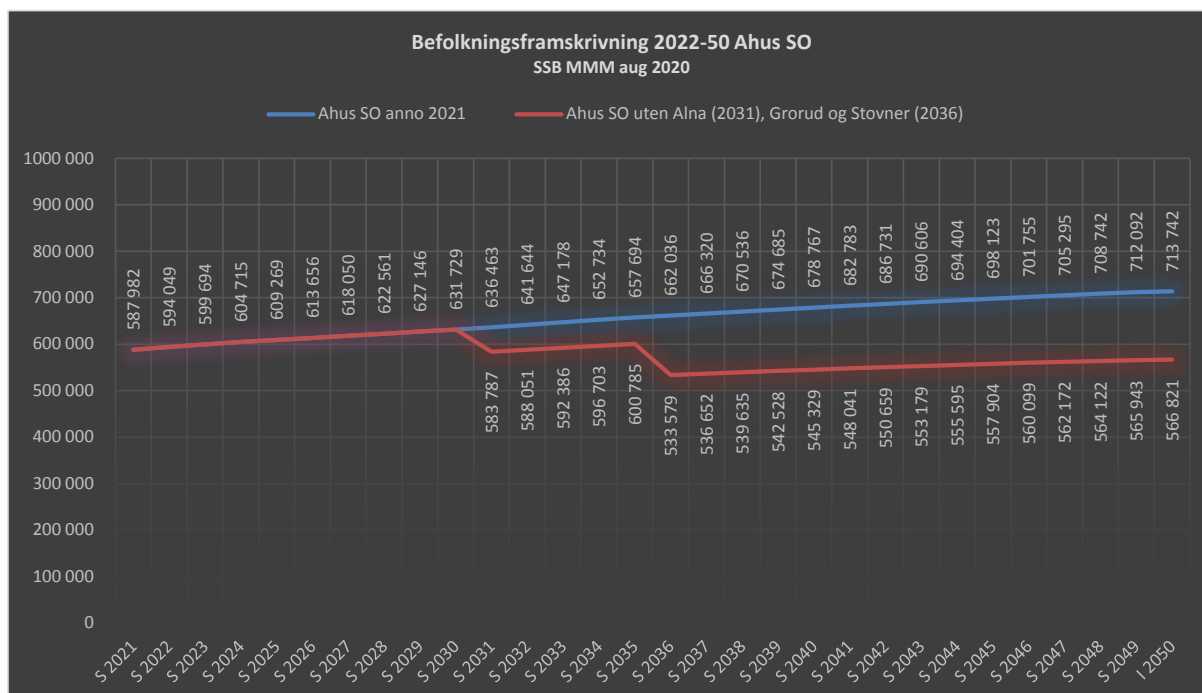
I styrets plandokument (del III i årlig melding 2020) og i vedtatt utviklingsplan for Akershus universitetssykehus 2017-30 beskrives hovedtrekkene i nåsituasjonen og forventede utviklingstrekk for foretaket i årene fremover.

I utviklingsplanen (godkjent av foretakets styre 14.desember 2016) fremheves høy befolkningsvekst og økende behov for helsetjenester i en aldrende befolkning som en sentral utfordring.

SSBs befolkningsframskrivninger (MMMM) med årlige gjennomsnitt, viser at befolkningen i Akershus sykehusområde vil vokse med vel 15.000 innbyggere fra 2022 til 2025, tilsvarende 2,6 %.

I lengre perspektiv (30 år) viser framskrivningene at befolkningen vil være i underkant av 715.000 innbyggere i 2050 med dagens opptaksområde.

Gitt overføring av Oslo-bydelene til Oslo universitetssykehus fra 2031 og 2036, vil befolkningen i 2050 være om lag på dagens nivå, dog med en forventet endring i alderssammensetningen. Likevel vil det være en lang mellomperiode hvor Akershus universitetssykehus skal betjene et økende befolkningsvolum med tilhørende behov for kapasitet som fremstilt i diagrammet under.

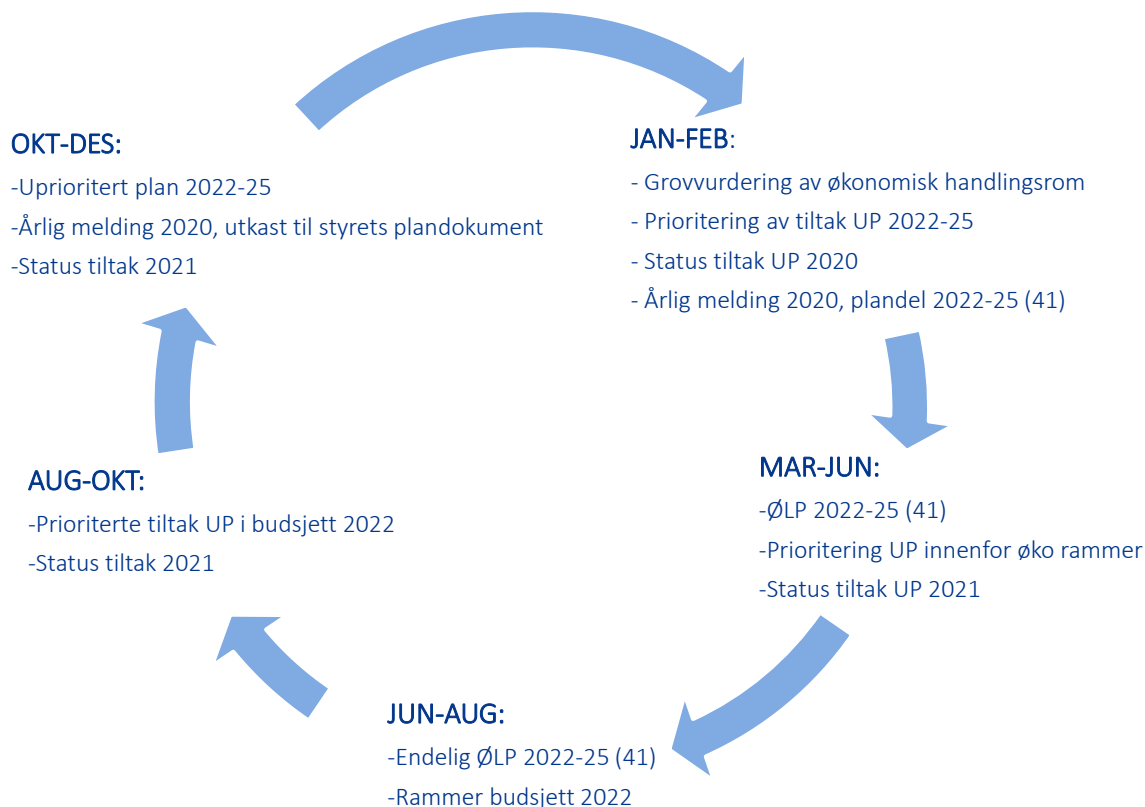

Foretaket kjøper kapasitet ved Diakonhjemmet innenfor somatikk (videreføring av dagens avtale) og noe kapasitet på døgnplasser innenfor psykisk helsevern fra OUS (videreføring) og Sykehuset Innlandet (i forbindelse med overtakelsen av Kongsvinger). Videre er kapasiteten ved Kongsvinger sykehus utvidet med 20 senger. Samlet vurderes kapasiteten ved Akershus universitetssykehus i løpet av perioden frem til 2031 å kunne bli presset, selv med en videreføring av avlastningsavtalene innen somatikk og psykisk helsevern. Det arbeides derfor videre med planer for å dekke behovet for sengekapasitet, operasjons- og overvåkningskapasitet, dagbehandling, poliklinikk og diagnostikk og kontorarealer både på kort og lengre sikt.

VIDEREUTVIKLING AV TJENESTETILBUDET

Det pågår et arbeid med å rullere utviklingsplanen (UP) for prioritering av mål og tiltak i perioden 2022-25. I februar arbeides det med rulling av mål for UP og prioriteringer for innenfor foreløpige økonomiske rammer. I månedsskifte mars/april vil sykehusledelsen utarbeide konkrete forslag til prioriteringer i kommende 4-års periode innenfor foreløpige økonomiske rammer, og som vil innarbeides i foretakets innspill til ØLP for behandling i styremøte 20. april.

Det er utarbeidet et årshjul for prosessen som er koplet sammen med utarbeidelse av ØLP, illustrert i figuren under.

Det planlegges også større bygningsmessige prosjekter for å samle mye av den medisinske kreftbehandlingen i et nytt kreft- og somatikkbygg med diagnostikk, utredning, behandling, forskning og stråleterapi. Spesialiserte funksjoner innen psykisk helsevern skal samlokaliseres i et nytt psykiatribygg, og arealer i Nye Nord og hovedbygget skal prioriteres og bygges om til pasientbehandling gjennom rokader. I tillegg pågår planleggingsarbeid for å etablere erstatningslokaler gjennom mulige leieavtaler for nevrologisk rehabilitering, voksenhabilitering og kontorarealer.

Forslag til prioritering av mål og tiltak vil innarbeides i Akershus universitetssykehus' forslag til økonomisk langtidsplan for perioden 2022-2025.

ØKONOMISKE AMBISJONER FOR 2022-25

For å kunne realisere den ønskede utviklingen må Akershus universitetssykehus skape årlige overskudd til nødvendige investeringer i eksisterende bygg og anlegg, medisinsk teknisk utstyr og annet utstyr (IKT), samt til nyinvesteringer i strålebygg, psykiatribygg med videre. I tillegg vil utvikling av tematiske sentra for eldremedisin, kreft, psykisk helsevern og utvidet diagnostisk tilbud kreve omstillinger av dagens løpende drift.

Akershus universitetssykehus hadde i 2019 og 2020 en driftsmargin før avskrivninger og renter (EBITDA) på om lag 7 %, vesentlig bedre enn budsjettert for disse årene. Foretaket la en nøktern ambisjon i ØLP 2021-24 (40) fra ca. 5 % i 2021 økende til om lag 7,5 % i 2028. Etter overføringen av pasientansvaret for Alna, Grorud og Stovner til Oslo universitetssykehus ble driftsmarginen redusert til 4,7% i 2031 og ned mot 4 % mot 2040.

For å oppnå økt økonomisk handlingsrom må arbeidet med forbedringer av driften fortsette. Til tross for usikkerhet knyttet til fremtidige inntektsrammer vil det foreslås som en intern planforutsetning å legge opp til et gradvis økt overskudd frem til 2025. Det videre arbeid med ØLP vil konkretisere både overskuddsmål og omstillingsbehov for å realisere ønsket utvikling. Dette er i tråd med den planforutsetning som både Akershus universitetssykehus og Helse Sør-Øst har lagt for langtidsplanen.

FREMDRIFTSPLAN

Frist for leveranse av helseforetakenes ØLP til Helse Sør-Øst er 19.april. Helse Sør-Øst har et administrativt dialogmøte med Akershus universitetssykehus 3. mai. Senere vil foretakets forslag til ØLP behandles i et ordinært oppfølgingsmøte.

Helse Sør-Øst forutsetter at ØLP behandles av foretaksstyrene, fortrinnsvis før leveranse 19. april, men senest før 31. mai 2019. Styrebehandlingen skal omfatte drifts- og investeringsbudsjett, likviditetsbudsjett, samt en samlet vurdering av foretakets bæreevne og likviditetssituasjon.

Administrerende direktørs forslag til innspill til ØLP 2022-25 legges frem for styret til behandling i møtet 20. april.

Fremdriftsplanen for arbeidet med økonomisk langtidsplan er lagt som følger:

